

14 Αυγούστου 2021

Ο ευαγγελιστής Λουκάς «ιστορεί» την Παναγία

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη

α) Οι πληροφορίες των ιερών ευαγγελιστών για την Παναγία δεν είναι πολλές. Τις περισσότερες από αυτές διασώζει ο ευαγγελιστής Λουκάς.

Γράφει ο π. Βασίλειος Ι. Καλλιακμάνης

Είναι εκείνος που αναφέρει, εκτός από τη θεία Γέννηση, κι άλλες στιγμές για τον βίο της μητέρας του Κυρίου. Λουκάς ο ιατρός, και σύμφωνα με την παράδοση αγιογράφος, «ιστόρησε», περιέγραψε το πρόσωπο της Παναγίας και σε αυτόν αποδίδονται ορισμένες θαυματουργές εικόνες. Στην εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, τη μεγάλη γιορτή της Ορθοδοξίας, το Πάσχα του καλοκαιριού, διαβάζονται στην Εκκλησία περικοπές από το ευαγγέλιο του, τόσο στον όρθρο (Λουκ. 1,39-49, 56) όσο και στη θεία Λειτουργία (Λουκ. 10, 38-42 και 11, 27-28).

β) Στο ορθρινό ευαγγέλιο περιγράφεται η επίσκεψη της Μαριάμ στην Ελισάβετ, μητέρα του τιμίου Προδρόμου. Όταν οι δύο γυναίκες αντάλλαξαν τον συνηθισμένο ασπασμό, «εσκίρτησε το βρέφος εν αγαλλιάσει εν τη κοιλίᾳ αυτής». Ο Πρόδρομος από τα σπλάχνα της μητέρας του αναγνώρισε τον καρπό της κοιλίας της Παρθένου! Πλήρης Πνεύματος Αγίου η Ελισάβετ φώναξε δυνατά: Είσαι ευλογημένη από τον Θεό περισσότερο από όλες τις γυναίκες. Ευλογημένο και το παιδί που έχεις στα σπλάχνα σου. Χαρά σε σένα που πίστεψες, ότι θα εκπληρωθούν τα λόγια

του ευαγγελισμού.

γ) Τότε η Μαριάμ είπε: «Η ψυχή μου δοξάζει τον Κύριο, και το πνεύμα μου νιώθει αγαλλίαση για το Θεό, το σωτήρα μου, γιατί έδειξε την ευμένειά του στην ταπεινή του δούλη. Από τώρα θα με καλοτυχίζουν όλες οι γενεές, γιατί ο δυνατός Θεός έκανε σε μένα θαυμαστά έργα». Και πράγματι εδώ και δύο χιλιάδες χρόνια οι γενεές των ανθρώπων μακαρίζουν την Παρθένο Μαρία, τη μητέρα του ενανθρωπήσαντος Λόγου και μητέρα όλου του κόσμου. Κτίζουν προς τιμήν της περίλαμπρα μοναστήρια, μεγάλους ναούς και ταπεινά εξωκλήσια, εκφωνούν θεσπέσιους λόγους, συνθέτουν ύμνους, ποιήματα και μελωδίες ιερές, αγιογραφούν εικόνες και αναδεικνύουν μεγάλα προσκυνήματα.

δ) Στο ευαγγελικό ανάγνωσμα της θείας Λειτουργίας αναφέρεται η επίσκεψη του Χριστού στο σπίτι των αδελφών Μάρθας και Μαρίας. Η Μαρία κάθισε «παρά τους πόδας» του Ιησού και άκουγε τη διδαχή του. Η Μάρθα, που έτρεχε συνεχώς για να διακονήσει τους υψηλούς επισκέπτες, πήγε στον Ιησού και του είπε: «Κύριε, δεν νοιάζεσαι που η αδελφή μου με άφησε μόνη να σε περιποιούμαι; Πες της να με βοηθήσει». Κι ο Ιησούς της αποκρίθηκε: «Μάρθα, Μάρθα, ασχολείσαι κι αγωνιάς για τόσα πολλά πράγματα, ενώ ένα μόνο χρειάζεται. Αυτό διάλεξε και η Μαρία».

ε) Στο τέλος του ευαγγελίου επισυνάπτονται τα λόγια κάποιας γυναίκας, η οποία, ακούγοντας τη διδασκαλία του Κυρίου για τα δαιμονικά πνεύματα, φώναξε δυνατά μέσα από το πλήθος: «Μακαρία η κοιλία η βαστάσασά σε και μαστοί ους εθήλασας» (Λουκ.11,27). Η απλή αυτή γυναίκα μακάρισε τη Μάνα που Τον κυοφόρησε και Τον γαλούχησε. Ο Κύριος όμως, υπερβαίνοντας τη σχέση υιότητας που τον συνέδεε με τη Μητέρα του, απάντησε: «Μακάριοι είναι όσοι ακούνε και εφαρμόζουν το λόγο του Θεού». Όσοι τον έχουν ως πολύτιμο θησαυρό στην καρδιά τους, ως απλανή οδηγό στη ζωή τους. Και σε άλλη περίπτωση, όταν οι μαθητές τον ειδοποίησαν ότι τον αναζητούν η μητέρα και οι αδελφοί του, Εκείνος έδωσε παραπλήσια απάντηση: «Μητέρα μου και αδελφοί μου είναι αυτοί εδώ, που ακούνε το λόγο του Θεού και τον εφαρμόζουν» (Λουκ. 8,21).

στ) Άλλα και η Παναγία στην τήρηση των λόγων του Κυρίου παραπέμπει, και εκείνον υποδεικνύει ως Σωτήρα του κόσμου. Είναι χαρακτηριστική η φράση της προς τους υπηρέτες στο γάμο της Κανά: «Ο, τι σας πει να το κάνετε» (Ιωάν. 2, 5), αλλά και η κίνησή της στη βυζαντινή εικόνα, που δείχνει με το δεξί χέρι τον Υἱό της. Οπότε, η τήρηση των εντολών του Κυρίου αποτελεί μέγιστη τιμή προς το πρόσωπό της. Κι αυτό αποτελεί κομβικό σημείο της σημερινής γιορτής αλλά και κάθε θεομητορικής γιορτής. Διότι μπορεί εθιμικά να εορτάζουμε ως ορθόδοξοι την εορτή της Παναγίας και να ταξιδεύουμε μέχρι τον μακρινό Πόντο την ημέρα της κοίμησής της, αλλά η ζωή μας να είναι ασύμβατη με τα ευαγγελικά λόγια.

ζ) Αν πράγματι θέλουμε να τιμήσουμε την Κυρία Θεοτόκο και μεγάλη Μάνα του λαού μας, δεν έχουμε παρά να ακολουθήσουμε τη διδαχή και το παράδειγμα του

Υιού της. Να εμπνευστούμε από τα ζωογόνα μηνύματα της ανιδιοτελούς αγάπης, της ζωντανής ελπίδας, της χριστιανικής δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης και της θυσίας για τον αδελφό, αλλά και της τιμής προς κάθε άνθρωπο. Τότε η κοινωνία δεν θα διολισθαίνει σε πνευματική παρακμή, απανθρωπισμό, αναίδεια, αλαζονεία, έχθρα και κάθε μορφής αδικία. Αλλά θα γίνεται κοινωνία ανθρωπινότερη, δικαιότερη, αγιότερη. Κοινωνία που θα σέβεται το πρόσωπο του Κυρίου, της Παναγίας, και συνεκδοχικά τα πρόσωπα όλων των ανθρώπων.